

Job Thomas, "Het verhaal van Paulus," *Bode* 150, no. 9 (2007): 17-19.

'Paulus verbleef twee jaar in het huis dat hij gehuurd had en ontving daar iedereen die naar hem toe kwam. Hij verkondigde het koninkrijk van God en onderrichtte vrijmoedig over de Heer Jezus Christus, zonder dat hem iets in de weg werd gelegd' (Hd28:30-31).

Geloofwaardigheid

Ik heb heel wat 'favoriete' Bijbelboeken en de boeken op die lijst veranderen geregeld, maar het boek Handelingen blijft er een constante op. Ik houd van het boek Handelingen met het mooie open einde (Hd28:30-31). Ik kan er onmogelijk in lezen zonder meegenomen te worden naar de eerste eeuw. Ik beleef de avonturen van de eerste kerk opnieuw in mijn fantasie en geniet van de spannende weg die God voor zijn volgelingen in petto had. Ik hoorde wel eens iemand zeggen dat je geen leerstellige principes kunt baseren op Hd alleen. Of die persoon nu gelijk had of niet (dat wil ik hier niet bespreken), Hd is een essentieel deel van het NT. Daar zijn veel redenen voor op te sommen, maar één van de belangrijkste is ongetwijfeld de geloofwaardigheid van het volledige NT. Hoeveel volgelingen zou Jezus vandaag nog hebben als we niet zeker wisten dat zijn eigen discipelen zulke vurige volgelingen waren, dat ze in hun handelen zichtbaar overtuigd waren van hetgeen ze verkondigden. Hoe belangrijk is hun voorbeeld voor ons niet! Wat een belangrijke stap in de heilsgeschiedenis zouden we missen, als we niet konden meebelevén hoe God zijn apostelen uitzond naar de heidenen. Kijk bijvoorbeeld naar dat belangrijke keerpunt bij de heiden Cornelius in Hd10. En op zijn minst even belangrijk is de geloofwaardigheid van Paulus. In Hd worden we meegenomen in diens levensverhaal, vanaf zijn pré-christelijke periode tot aan zijn einde (?). En wat heeft hij veel meegemaakt. Zijn verhaal dwingt niet alleen respect af, het zorgt ook voor autoriteit bij het lezen van zijn brieven.

De bekeerde Paulus

Ik ben tweedegeneratiechristen. Ik heb nooit echt een reusachtige ommekeer in mijn leven meegemaakt. Voor zover ik weet, ben ik altijd christen geweest. Wat een groot verschil is dat met Paulus! Ik ben eerlijk gezegd heel blij dat mijn 'begin' helemaal anders is. Wat een last moest Paulus met zich meedragen. In Hd8:1 kwam Paulus (dan nog Saulus) het eerst op de proppen: 'Saulus keurde de moord op hem goed.' De allereerste van Gods vele christelijke martelaren heette Stefanus. Na een adembenemend betoog dat we in Hd7 kunnen lezen, zien dat Paulus instemde met diens dood. In Hd9 was Paulus op weg naar Damascus en zei Jezus Zelf tot hem: 'Saul, Saul, waarom vervolgt je mij?' (vs4). Wat een schok moet het geweest zijn! Paulus dacht dat hij voor God werkte. Hij wou die onjoodse christenen zo snel mogelijk de wereld uit. Ik kan me onmogelijk voorstellen wat een strijd hij meegemaakt heeft. Hoe hij rouwde om zijn broeders die hij ter dood had gebracht. Hij had Christus Zelf vervolgd. Mijn eigen verhaal zorgt ervoor dat ik niet gauw zal preken of schrijven over dé grote ommekeer die Christus in mensenlevens teweeg brengt. Ik kan het zonder probleem hebben over de impact van de Geest op je leven en de rijkdom van Christus, maar het moment van de ommekeer is me vreemd. Paulus deed dit wel, en terecht. Als iemand ooit gigantisch veranderd is, was hij het wel. Van een Christusvervolger naar een Christusverkondiger. In Rm5:10-11 schrijft Paulus: 'Werden we in de tijd dat we nog Gods vijanden waren al met hem verzoend door de dood van zijn Zoon, des te zekerder is het dat wij, nu we met hem zijn verzoend, worden gered door diens leven. En meer nog, dat wij God prijzen danken we aan onze Heer Jezus Christus, door wie we nu al met God zijn verzoend.' Als iemand weet wat het is om eens Gods vijand te zijn, dan is Paulus het wel. In zijn brieven getuigt hij dat hij de

oude mens heeft afgelegd en een (ver)nieuwde mens geworden is. Hij vermaant ook andere christenen dat te doen (o.a. Ef4:25-6:9; Ko3:1-4:6).

De lijdende Paulus

In Hd20:22-24 lezen we: ‘Nu ben ik op weg naar Jeruzalem (...) zonder te weten wat me daar te wachten staat, behalve dan dat (...) gevangenschap en vervolging mijn deel zullen zijn. Ik hecht echter niet de minste waarde aan het behoud van mijn leven, als ik mijn levenstaak maar kan voltooien en de opdracht uitvoeren die ik van de Heer Jezus ontvangen heb: getuigen van het evangelie van Gods genade.’ Ik zou het al sterk vinden ooit een dergelijke uitspraak te doen, maar Paulus’ levensverhaal toont ons dat het geen ijle woorden waren. Paulus wordt in Jeruzalem gevangen genomen (21:27-36), wordt in de kazerne van Jeruzalem opgesloten (22:23-29) en moet voor de joodse raad verschijnen (23). Nog wat later wordt hij door de stadhouder Felix (24), diens opvolger Festus (25:1-12) en koning Agrippa (25:13-26:32) ondervraagd. Uiteindelijk wordt hij in gevangenschap naar Rome gevoerd (27) waar hij na een schipbreuk (vs.14-44) en een verraderlijke slangenbeet (28:1-8) uiteindelijk zijn bewogen bediening in pracht beëindigt (28:11-31).

De Brief aan de Filippenzen is waarschijnlijk de vrolijkste brief die Paulus geschreven heeft. De hele Brief barst van de blijdschap. Zo erg zelfs, dat het voor ons soms moeilijk serieus te nemen is: hoe kun je nu altijd blij zijn? Wetende dat Paulus deze brief vanuit gevangenschap in Rome schreef, werpt een nieuw licht op de zaak. Wanneer we beseffen dat Paulus op dat moment alle reden had om bij de pakken neer te zitten, beginnen we te begrijpen dat blijdschap niet enkel een emotie is, maar een manier van leven: ‘Ik heb geleerd met de omstandigheden, waarin ik verkeer, genoeg te nemen. Ik weet wat armoede is en ik weet wat overvloed is. In elk opzicht en in alle dingen ben ik ingewijd, zowel in verzadigd worden als in honger lijden, zowel in overvloed als in gebrek. Ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft’ (Fp4:11b-13, NBG).

Paulus’ lijdensverhaal geeft hem ook het recht om Timoteüs te instrueren: ‘Deel in het lijden als een goed soldaat van Christus Jezus. Iemand die in krijgsdienst is, laat zich niet afleiden door het leven daarbuiten, want zijn bevelhebber moet tevreden over hem zijn. Een atleet wordt niet gelauwerd als hij zich niet aan de regels houdt. De boer die het zware werk doet, heeft als eerste recht op de oogst. Denk na over wat ik je heb gezegd; de Heer zal ervoor zorgen dat je dit alles ook begrijpt’ (2Tm2:3-7).

De volgende Paulus

Toen ik daarnet Hd20:22-24 citeerde, liet ik een aantal korte, maar heel belangrijke gedeelten weg. Paulus’ lijden was geen doelloos lijden. Hoewel hij zelf niet wist wat hem te wachten stond, wist hij wel zeker dat het belangrijk was te lijden. Hij werd namelijk ‘gedreven door de Geest’ (vs.22) en door de heilige Geest verzekerd dat hij gevangenschap en vervolging zou meemaken (vs.23). Ook voor de grote Paulus moet dit lastig geweest zijn. Hoe mooi is het dan dat hij deze bemoedigende woorden van Jezus Zelf krijgt, wanneer hij in de kazerne van Jeruzalem zit: ‘Houd moed! Want zoals je in Jeruzalem getuigenis van mij hebt afgelegd, zo moet je ook in Rome van mij getuigen’ (23:11). Paulus wordt niet door mensenhanden naar Rome geleid. Als hij wou, kon hij dat verhinderd hebben door zich niet op de keizer te beroemen (25:11). Maar Paulus wil absoluut naar Rome: de Geest leidt hem daarheen. En Paulus volgt!

Wij geloven dan ook wanneer Paulus getuigt: ‘God heeft ons dit geopenbaard door de Geest, want de Geest doorgrondt alles, ook de diepten van God. Wie is in staat de mens te kennen, behalve de geest van de mens? Zo is alleen de Geest van God in staat om God te kennen. Wij hebben niet de geest van de wereld ontvangen, maar de Geest die van God komt, opdat we zouden weten wat God ons in zijn goedheid heeft geschonken. Daarover spreken wij, niet op

een manier die ons door menselijke wijsheid is geleerd, maar zoals de Geest het ons leert: wij verklaren het geestelijke met het geestelijke. Een mens die de Geest niet bezit, aanvaardt niet wat van de Geest van God komt, want voor hem is het dwaasheid. Hij kan het ook niet begrijpen, omdat het geestelijk moet worden beoordeeld. Maar een mens die de Geest wel bezit, kan alles beoordelen, en zelf wordt hij door niemand beoordeeld' (1Ko2:10-15). Door de Geest hebben wij inzicht gekregen in Gods plan en kunnen wij ook in ons leven Gods leiding ervaren.

En uw verhaal?

Wij zijn geen Paulus, en maar best ook. God houdt van ons zoals we zijn. Paulus had een heel bijzonder levensverhaal, één waar ik oprecht niet jaloers op ben. Wat had hij het soms zwaar te verduren! Dit klinkt misschien vreemd na wat ik al geschreven heb, maar het waren niet Paulus' avonturen die hem zo bijzonder maakten. Het was de manier waarop hij die avonturen beleefde. Doordat hij lijden niet uit de weg ging, zich liet leiden door de Geest en niet bang was om openlijk voor zijn geloof uit te komen... dwingt hij nog altijd respect af. Wanneer wij zijn toespraken in Hd en zijn brieven vanuit de context van zijn levensverhaal lezen, dan weten we dat deze man recht heeft om op zijn autoriteit te staan, om mensen te bemoedigen en te vermanen, om moeilijke theologische vraagstukken te beantwoorden...

In dat opzicht kunnen wij allemaal een beetje op Paulus gaan lijken. Niet dat wij ernaar moeten streven om spectaculaire avonturen te beleven, het leven is al spannend genoeg op zich. Wat we wel moeten volgen, is zijn volgzaamheid van de Geest en zijn leven dicht bij Jezus. Dan pas zullen we 'autoriteit' krijgen om van Jezus te getuigen.

Het gaat er – net als bij Paulus – niet om *welk* verhaal we leven, het gaat erom *hoe* we dat verhaal leven. Als mensen naar ons verhaal kijken, zullen ze God erin zien. Zowel christen als niet-christen zal erkennen dat wij terecht mogen verkondigen waar wij voor staan: de God die is. Die erkenning zal er helaas niet altijd voor zorgen dat mensen zich openstellen voor die grote God. Maar wat een getuigenis zullen ze gekregen hebben. Uw verhaal is misschien wel de enige Bijbel die de niet-christen in uw omgeving ooit zal lezen. Welke God zien ze in uw verhaal?